

Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i ochrona środowiska naturalnego w realiach XXI wieku

REDAKCJA
NAUKOWA

Katarzyna Śmiełek
Wiesław Śmiełek

**Bezpieczeństwo ekologiczne,
zdrowotne i ochrona
środowiska naturalnego
w realiach XXI wieku**

Katarzyna Śmiątek
Wiesław Śmiątek

**Bezpieczeństwo ekologiczne,
zdrowotne i ochrona
środowiska naturalnego
w realiach XXI wieku**

Poznań 2022

Recenzja naukowa

dr hab. Ignacy Kitowski, prof. UP – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

dr hab. Jerzy Stańczyk, prof. WAT – Wojskowa Akademia Techniczna

im. Jarośława Dąbrowskiego w Warszawie

Redakcja naukowa

dr Wiesław Śmiałek, dr Katarzyna Śmiałek

Redakcja anglojęzyczna

mgr Łukasz Kominek

Redakcja techniczna

mgr Łukasz Kominek

Korekta językowa

Aleksandra Cichowska

Projekt okładki

Kaja Żabińska

**Wojskowa
Akademia
Techniczna**

© Copyright by *Wiesław Śmiałek, Katarzyna Śmiałek*

© Copyright by *Wydawnictwo FNCE*

Wydawnictwo Naukowe FNCE

ISBN: 978-83-67372-28-2

Poznań 2022

Spis treści

Wstęp.....	13
------------	----

Część I. Bezpieczeństwo ekologiczne w realiach XXI wieku

Agata Makowska

Wpływ zagrożeń dla bezpieczeństwa ekologicznego na przykładzie Województwa Podlaskiego.....	19
--	----

Aleksandra Skrabacz, Patryk Toczyński

Wykorzystanie technologii na rzecz bezpieczeństwa ekologicznego w strefie morskiej.....	34
--	----

Emilia Zadykowicz

Polityka ekologiczna jako instrument zapewniający bezpieczeństwo ekologiczne.....	50
--	----

Oliwia Serafin

Bezpieczeństwo ekologiczne jako prawna instytucja ochrony środo- wiska.....	70
--	----

Sylvia Żebrowska

Propedeutyka bezpieczeństwa ekologicznego w XXI wieku – aspekt prawny.....	87
---	----

Wiesław Śmiałek, Katarzyna Śmiałek

Bezpieczeństwo ekologiczne i ochrona środowiska w doktrynach i strategiach bezpieczeństwa narodowego RP (1990–2022).....	100
---	-----

Julia Wierucka

Groźba katastrofy ekologicznej – zagrożenia wynikające z rosyjskiej agresji na Ukrainę..... 125

Wojciech Wasilewski

Siły zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej jako komponent podsystemu operacyjnego systemu bezpieczeństwa ekologicznego – problemy ogólne..... 142

Część II. Bezpieczeństwo zdrowotne w realiach XXI wieku

Agnieszka Modzelewska

Podatek cukrowy – realna próba walki o zdrowie obywateli czy zwykły fiskalizm?..... 179

Aleksander Wiaderek

Regulacje prawne związane z obrotem produktami leczniczymi jako element zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego państwa 200

Ewa Cisowska-Sakrajda

Zastosowanie innowacyjnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w ochronie zdrowia..... 217

Julia Antosiewicz

Bezpieczeństwo żywności jako podstawa bezpieczeństwa zdrowotnego..... 271

Krzysztof Klimek

Edukacja (dla bezpieczeństwa) wobec zagrożeń w sektorze bezpieczeństwa zdrowotnego..... 287

Małgorzata Zakrzewska

Działalność wojskowych jednostek budżetowych a sektor społeczny 310

Weronika Góralska

Wpływ wirusa SARS-COV-2 na współpracę w ramach NATO 326

Część III. Ochrona środowiska w realiach XXI wieku

Aleksandra Kondratowicz

Rozwój społeczeństwa konsumpcyjnego we współczesnym świecie
a środowisko naturalne..... 341

Alicja Kuczyńska

Oddziaływanie górnictwa odkrywkowego na elementy środowiska
na przykładzie Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” 359

Jakub Rzymowski

Uprawnienia jako uzasadnienie istnienia systemu prawa ochrony
w XXI wieku na przykładzie prawa środowiskowego. Potrzeba ogólnej
teorii prawa 377

Łukasz Kominek

Application of the *Quality Function Deployment* environment in sha-
ping the model of information wars 388

Patrycja Jakubowska

Chińska Republika Ludowa jako potęża gospodarcza a kwestie śro-
dowiskowe 406

Piotr Magdziarz

Narkotyki jako podłoże patologii społecznej związanej z ochroną
środowiska wśród współczesnej młodzieży..... 423

Table of contents

Introduction	13
---------------------------	----

Part I. Environmental safety in the 21st century reality

Agata Makowska

The impact of threats to ecological safety illustrated with an example of podlaskie voivodeship.....	19
--	----

Aleksandra Skrabacz, Patryk Toczyński

Use of technology for environmental safety in the maritime zone....	34
---	----

Emilia Zadykowicz

Environmental policy as an instrument ensuring environmental safety	50
---	----

Oliwia Serafin

Environmental safety as a legal institution for environmental protection	70
--	----

Sylvia Żebrowska

Propaedeutics of ecological safety in the 21st century – legal aspect	87
---	----

Wiesław Śmiałek, Katarzyna Śmiałek

Ecological security, environmental protection in the doctrines and strategies of national security of the Republic of Poland (1990–2022).....	100
---	-----

Julia Wierucka

The threat of ecological disaster – threats arising from Russian aggression to Ukraine 125

Wojciech Wasilewski

The Armed Forces of the Republic of Poland as a component of the operational subsystem of the environmental safety system – general problems 142

Part II. Health safety in the 21st century reality

Agnieszka Modzelewska

Sugar tax – a real attempt to fight for the health of citizens or ordinary fiscalism?..... 179

Aleksander Wiaderek

Legal regulations related to the trade of medicinal products as an element of ensuring the health security of the state 200

Ewa Cisowska-Sakrajda

The use of innovative information and communication technologies in health care 217

Julia Antosiewicz

Food safety as the basis of health security 271

Krzysztof Klimek

Education (for safety) towards threats in the health security sector . 287

Małgorzata Zakrzewska

Activities of military budget units and the social sector 310

Weronika Góralska

Impact of the SARS-CoV-2 virus on NATO cooperation 326

Part III. Environment protection in the 21st century reality

Aleksandra Kondratowicz

Development of the consumer society in the today world and the natural environment 341

Alicja Kuczyńska

The influence of outlet mining on environmental elements on the example of the Brown Coal Mine in “Belchatów” 359

Jakub Rzymowski

Rights as a justification for the existence of a protection law system in the 21st century on the example of environmental law. Need for a general theory of law..... 377

Łukasz Kominek

Application of the *Quality Function Deployment* environment in shaping the model of information wars 388

Patrycja Jakubowska

The People’s Republic of China as an economic power vs the environmental issues 406

Piotr Magdziarz

Drugs as the basis of social pathology related to environmental protection among modern youth 423

Katarzyna Świątek – doktor nauk wojskowych, specjalność bezpieczeństwo narodowe (AON). Absolwentka studiów podyplomowych, m.in. z zakresu ochrony informacji przeprowadzanych przez Centrum Informatyki (AON) – specjalność: Bezpieczeństwo Informacyjne. Adiunkt w Instytucie Bezpieczeństwa i Obronności Wydziału Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania Wojskowej Akademii Technicznej. Działalność naukowo-dydaktyczną łączy z pracą zawodową w obszarze zarządzania kryzysowego i ochrony informacji, m.in.: Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Główny Urząd Statystyczny. Jest autorką wielu artykułów naukowych, rozdziałów oraz redaktorem naukowym monografii z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Zainteresowania naukowo-dydaktyczne: zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności, ochrona informacji, polityka bezpieczeństwa RP.

Wiesław Świątek – doktor nauk humanistycznych – specjalność bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Absolwent akademii wojskowych, studiów podyplomowych i kursów specjalistycznych z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego, m.in. The Naval Justice School – Szkoła Sprawiedliwości Marynarki Wojennej USA; The NATO School – SHAPE – Szkoła Kwatery Głównej Połączonych Sił Zbrojnych NATO w Europie – Oberammergau – Niemcy. Adiunkt na Wydziale Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania Wojskowej Akademii Technicznej. Doświadczenie naukowo-dydaktyczne: nauczyciel akademicki na Wydziale Strategiczno-Obronnym Akademii Obrony

Narodowej, Krajowej Szkole Administracji Publicznej, Uniwersytecie Warszawskim (ISH). Autor, redaktor naukowy ponad stu publikacji polsko i obcojęzycznych. Promotor ponad dwustu prac magisterskich i licencjackich. Uczestnik ponad 15 programów naukowo-badawczych międzynarodowych (NATO, V4, Austria, Czechy), międzyresortowych, resortowych i uczelnianych. Zainteresowania naukowo-dydaktyczne: bezpieczeństwo międzynarodowe (Europa, Azja), polityka zagraniczna i bezpieczeństwa RP, teoria konfliktów i wojen, siły zbrojne w państwie.

Bezpieczeństwo ekologiczne oznacza utrzymanie pewnego poziomu ochrony, który pozwoli na korzystanie przez człowieka z wartości środowiska i jego zasobów. Celem bezpieczeństwa ekologicznego jest określenie optymalnych warunków zdrowia ludzi przez ocenę narażenia ich na szkodliwe działanie zanieczyszczeń oraz opracowanie zasad zapobiegania skutkom skażeń i zanieczyszczeń biologicznych, chemicznych i fizycznych w środowisku. (...) Nadzędność bezpieczeństwa nad innymi dziedzinami życia i funkcjonowania państw jest dość szczególna, albowiem jest wartością, której osiągnięcie stanowi powinność elementarną stojącą ponad różnorakimi społeczno-ekonomicznymi, historycznymi i kulturowymi przejawami aktywności społecznej. Wyjątkowość ta dotyczy ścisłej więzi i bezpieczeństwa ekologicznego i ochrony środowiska naturalnego ze zdrowiem człowieka jako jednostki indywidualnej, jak i całego społeczeństwa. Wyjątkowa aktualność prezentowanej w pracy problematyki, przyjęta interdyscyplinarna perspektywa i dogłębna analiza – pozwalają na pozytywną ocenę, zarówno w warstwie merytorycznej, jak i metodologicznej. (...) Praca z pewnością będzie służyła analitykom, doktorantom i studentom zainteresowanym problematyką bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony środowiska i ich więzi ze zdrowiem człowieka.

Z recenzji dr. hab. Jerzego Staińczyka, prof. WAT

9 788367 372282

Wydawnictwo Naukowe FNC E

www.fnce.info

[@wydawnictwoFNC E](https://www.facebook.com/wydawnictwoFNC E) [fnce_wydawnictwo](https://www.instagram.com/fnce_wydawnictwo)